

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

127

Vragen van het lid **Van Gerven** (SP) aan de staatssecretaris van Economische Zaken over *kasteelheren die natuurorganisaties 40.000 hectare natuur afhandig willen maken* (ingezonden 27 september 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Dijkema** (Economische Zaken) (ontvangen 2 oktober 2013)

Vraag 1

Wat vindt u er van dat kasteelheren en grootgrondbezitters natuurverenigingen 40.000 hectare natuurgebied afhandig willen maken?¹

Antwoord 1

Ik heb kennisgenomen van het artikel «Grond natuurclubs moet in de verkoop; Een à twee miljard ten onrechte verkregen subsidies», in de Telegraaf van 25 september jl. Deze wens van de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters is primair een zaak tussen de VGG en de terreinbeheerders, omdat de overheid niet kan treden in private eigendomsverhoudingen.

Vraag 2

Bent u het ermee eens dat natuurorganisaties zoals Natuurmonumenten en De 12 Landschappen geen ondernemingen zijn?

Antwoord 2

Nederland heeft – aan de zijde van Duitsland – verdedigd dat natuurbeheerders geen ondernemingen zijn in de zin van het Europese staatssteunrecht in een beroep van Duitsland tegen de Europese Commissie voor het Gerecht van het Hof van Justitie van de Europese Unie (T-347/09). Het Gerecht heeft op 12 september jl. uitspraak gedaan in de zaak en op dit punt geoordeeld dat natuurbeheerders ondernemingen zijn voor zover zij economische activiteiten uitvoeren. Er staat hoger beroep open tegen de uitspraak van het Gerecht; hier is nog geen besluit over genomen.

Vraag 3

Bent u het ermee eens dat natuurorganisaties een publiek belang dienen, en bent u het ermee eens dat natuur een publiek belang is?

¹ Telegraaf 25 september 2013 «grond natuurclubs moeten in de verkoop»

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat het bereiken van natuurdoelen een verantwoordelijkheid van de overheid is en niet slechts een hobby van kasteelheren?

Antwoord 4

Het bereiken van natuurdoelen is een verantwoordelijkheid van ons allemaal: overheden, maatschappelijke organisaties, ondernemers en burgers. Dat is ook de reden waarom ik in juni een Natuurtop heb georganiseerd waarin partijen uit alle geledingen van de maatschappij aanwezig waren. Inzet van alle partijen is nodig om tot een robuuste natuur te komen waarmee de realisatie van biodiversiteitsdoelen en andere maatschappelijke doelen dichterbij komen.

Vraag 5

Erkent u dat particulier natuurbeheer bewezen inefficiënter is gebleken dan dat van de terreinbeherende organisaties en welke consequenties heeft dit gegeven voor het beleid van dit kabinet?

Antwoord 5

Er is mij geen onderzoek bekend waaruit blijkt dat particulier natuurbeheer bewezen inefficiënt is. Wel kan het zijn dat particulieren hun natuurbeheer anders inrichten om het te combineren met andere doelen om op bedrijfsniveau een optimale efficiëntie te realiseren.

Vraag 6 en 7

Wilt u in Brussel bepleiten dat natuur en natuurbeheer geen markt zijn? Wilt u in Brussel bepleiten dat Nederland over zijn eigen grondbeleid gaat?

Antwoord 6 en 7

De overheid moet de Europese staatssteunkaders toepassen, in de gevallen dat die van toepassing zijn. Deze kaders bieden ruimte om natuurbeheerders te subsidiëren. Zo heeft de Europese Commissie de door Nederland in 2009 gemelde Modelsubsidieregeling grondaankopen EHS (zie bijlage bij Kamerstukken II, 2012–2013, 30 825, nr. 181) beoordeeld als staatssteun en goedgekeurd.

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat het ongehoord is om zoveel van de schaarse natuur over te dragen aan de afgesloten gebieden van een handjevol grootgrondbezitters? Zo ja, wat gaat u ertegen doen?

Antwoord 8

Er is geen sprake van overdracht van natuur naar afgesloten gebieden van een handjevol grootgrondbezitters. Bovendien, de subsidie voor verwerving van natuur heeft als voorwaarde dat die natuur, voor zover het te realiseren type natuur dat toelaat, toegankelijk is. Die voorwaarde verandert niet, ongeacht de eigenaar.

Vraag 9

Bent u bereid het systeem van onderhands gunnen bij natuurontwikkeling in heel Nederland te herintroduceren, of bent u anders bereid om provincies tenminste de mogelijkheid te geven om – indien gewenst – onderhands te gunnen?

Antwoord 9

Gelijkberechtiging van alle private terreinbeherende organisaties is een belangrijk uitgangspunt voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland. Het sluit ook aan bij mijn visie dat natuur van en voor iedereen dient te zijn. Het uitgangspunt gelijkberechtiging staat expliciet in het Natuurpact dat ik met de provincies heb afgesloten. Het uitgangspunt is ook omarmd door maatschappelijke organisaties in hun overeenkomst met provincies over de uitwerking van het natuurbeleid.

Vraag 10

Hoeveel extra kosten verwacht u door natuurontwikkeling voortaan aan te besteden met alle bijbehorende bureaucratie en kunt u dit uitsplitsen inclusief zowel de arbeidskosten van de ambtenaren bij de provincie als de arbeidskosten van Staatsbosbeheer, die immers ook op de overheid drukken?

Antwoord 10

Er zijn geen gegevens over de kosten van natuurontwikkeling via aanbesteding, omdat tot op heden geen gebruik wordt gemaakt van aanbestedingsprocedures bij natuurontwikkeling. Ik heb met provincies afspraken gemaakt over doelrealisatie van 80.000 ha nieuw in te richten natuur en een meerjarige rijksbijdrage om dat doel te realiseren. Het is nu aan provincies hoe ze dat – al dan niet door middel van aanbestedingen – gaan realiseren.

Vraag 11

Wilt u deze vragen voor het algemeen overleg Ecologische Hoofd Structuur beantwoorden?

Antwoord 11

Ja.